SUOMI SOMALI sanakirja

Farah Arale

TARKA

SUOMI SOMALI sanakirja

Farah Arale

TARKA

ISBN 978-952-68706-3-2
© 2017 Tarka Kustannus

Valmistaja: Books on Demand GmbH, Norderstedt, Saksa

aakkosellinen	wax layskugu xigsiiyo sida ay xarfuhu iskugu xigaan
aakkoset	alifbeetada sida a, b, c oo kale (xuruuf)
aallonmurtaja	biyo celis, darbi ama dhagax iwm oo xeebta biyaha mawjadda badda ka celiya
aallonpohja	ugu liita; heerka ugu hooseeya
aalto	gacan haadin; lulmid ruxmid; mawjad, hir
aaltopahvi	lakablakabsan, isku laalaaban, shay sida biro oo kale oo laalaab ama lakabyo loo sameeyo si loo xoojiyo
aamiainen	qureec cuntada subixii la cuno ama afbilaaw
aamu	subax; aroor
aamuisin	subaxnimada (subixii)
aamunkoite	aroor (waaberi)
aamupahoinvointi	wallac, xanuun dumarka qaar dareemo xilliga uurka
aamupäivä	barqo, waqtiga u dhexeeya subaxdii iyo duhurkii
aamurusko	iftiinka midabka leh ee cirka oo badanaa laga arko cidhifyada waqooyiga ama koonfureed ooga waaberi
aarre	kayd maaliyadeed (siiba dahabka, luulka, iwm); qiimo badan
aasi	dameer
aataminomena	raga dhuuntodaa ka soo taagan ama doobta
aateliskruunu	taaj, taajka koofiyada u eeg ee ay boqoradu gashadaan
aatelisto	darajo sare leh (laan dheere ah); laan-dheeranimo; bulshada dabaqda ugu heerka sareysa); cuqaal
aatteellinen	aan u shaqayn inay faa'iido ka helaan
aatto	xaawa (xaaskii nabi aadan); habeynka ama maalinta dabaal deg ama feesto ka horesa
aave	reer aakhiraad, jinni ruux, nafta
aavekaupunki	magaalo laga guuray
aavemainen	meyd u eg
aavikko	lama degaan (saxara); la'aan aan waxba ka jirin; ka baxsasho, siiba ciidamada; cidlayn, ka tagid; mustaysi (ka jaasayn)
aavistaa	oddorosid
aavistus	saadaal xun, rajo xun
abbedissa	naagta soorooyinka kiniisada madaxda u ah
abortti	dhicis, ilmaha uurka ku jira oo lasoo xaaqo
absolutisti	aan khamriga cabin
absoluuttinen	dhamaystiran wax aad carabka ku adkaynaysid in ay sax ama run yihiin
abstrakti	wax aan lataaban karin; aragti guud ku salaysan oo aan tusaale iyo xaqiiqooyin ku salaysnayn; kooban sida qoraal kooban
abstraktio	go'aan gaar ahaansho; baxsanaan; maqnaansho
adjektiivi	sifo, erey sifeeye ama wax ka sheega magac gaar ahaan naxwaha
adrenaliini	dheecaan ama hormoon jidhka qofku dhaliyo markuu xanaaqo, farxo ama qoslo
adventti	wax soo baxay ama wax cusub oo lasoo saaray
aerobic	jimicsiga sida orodka dabaasha iwm
aerosoli	quraaradaha lagu shubo cadarka
Afrikka	africa (qaarad aduunka kamid ah)
afrikkalainen	dadka kunool ama ka yimaada afrika gar ahaan kuwa madaw
agentti	askari fbi ah; askari ka tirsan hogaanka baadhista ee maraykanka
aggregaatti	isku dar, wadar
aggressiivinen	gardaran ama dagaal badan; mintid ah ay ka go'an tahay in uu ujeedo gaadho
aggressio	dagaal gardaro ah bilaabid
agitaattori	qofka dadka dareenkooda ama shucuurtooda kiciya
ahdas	ciriir ah
ahdinko	dhibaato (mixnad iyo rafaad)

ahdistaa	qof in aad hadal ku bilawdid ama afka lagashid si aan habonayn
ahdistava	saxariir leh, dhibaato ah ama dhibaataysan
ahdistelija	eryade (cayrsade; cida wax eryanaysa)
ahdistella	fara xumee (badanaa dumarka oo la xoogo); hujuumid; dhib gaarsiin
ahdistelu	dhibaataayn, kadeedis
ahdistus	xanuun aad udaran gaar ahaan xanunka maskaxda (maskax xanuun)
ahkera	hawl-kar
ahkeruus	hawl-karnimo
ahmatti	qof cirweyn, dhuuni
ahmia	si hunguri xumo ah wax u cunid ama u cabbid (cunto daldalid)
ahne	damaaci, hunguri weyn, dhuuni
ahneus	hunguri weyni xaga lacagta maalka (hunguri weyni ama damac badni)
ahtaa	cabbayn (ku cufayn); dedejin; siiba waxbarasho mudan gaaban wax badan lagu barto, imtixaan diyaarin awgeed
ahtaa liian täyteen	buux dhaafin (dad badan ama wax badan galin)
ahven	laan ama meel shinbiruhu ku nastaan; meel sare (meel kore ama meel dheer) nasashada shinbiraha (ka soo dagida duulitaanka)
aids	cudur dilaa ah oo jidhka ka dhameeya unugyada qofka ka difaaca cudurada
aiemmin	hore; kal hore
aihe	mawduuc; maado, laan waxbarasho; taageerayaal; faacil; fale, naxwe ahaan u hoggaansan (hoos yimaada) dhibid; la wareegid xukumid
aiheeton	bilaash ah, lacag la'aan ah
aihepiiri	mawduuc, sida arin laga hadlayo
aiheuttaa	u baahasho; daruuri ka dhigid
aika	muddo; kal; waayo hore; joogsi (dhibicda qoraalka la dhexgaliyo); xiisad (cashar bixin galaas); caado (xaylka dumarka)
aikaavievä	wakhti badan qaadanaya
aikakausi	waa, xili, ayaan
aikakauslehti	wargeys: joornaal urur ama dad gaar ah soo saaraan
aikakirjat	taariikh hore kayd taariikheed
aikalisä	nasasho (nasasho gaaban, ama hawo bedelasho uu qofku meel kale ama wax kale qabto); wakhti nasasho
aikana	mudada (inta u dhexaysa)
aikapommi	bambo ku qaraxda wakhti lagu buuxiyay
aikaraja	wakhti xaddidan
aikataulu	jadwal; jadwal ku shaqayn wakhti qabasho, balan wakhtigeed qabasho
aikavyöhyke	wakhti goobeed
aikomus	niyaysi (wax aad niyaysatay in aad samayso)
aikovat	ugu tala galid, qorshayn (niyad ku hayn)
aikuinen	qof wayn hanaqaad ama taaba gal ah
ailahtelevainen	isbad-badalaya
aina	had iyo jeer markasta
aineenvaihdunta	dheefshiid kiimikaad, habka cuntadu caloosha ugu shiidanto si tamar ama unugyo koriimo loogu badalo
aineettomat	aan la taaban karin
aineosa	cod bixiye; ka koobma (qayb muhiim ah oo shay ka koobmo)
ainesosa	wax yaabaha shay ama cunto ka samaysantahay (ka koobantahay)
ainoa	cagta cad (cagta inta dhulka la dhigo); sarta hoose ee kabaha; oo kaliya
ainoastaan	oo kaliya (oo qura; oo aan siyaado lahayn)
ainutlaatuinen	kaligii noocaas ah wax lamid ah aanay jirin; aan caadi ahayn
airo	usha lagu ka xeeyo doonta

airut	astaan siiba mid saadaal ah; qofka war ama dhambaal kasoo gudbiya boqor ama taliye; sheegid; baahin
aisti	dareen, (dareemayaasha wax lagu dareemo sida araga, maqalka, urta, iyo taabshada) macne (micno)
aistielin	dareen wade, xubin dareen, sida indhaha, sanka, dhegaha oo qaabilsan dareenka
aistittava	dareemayaasha mid ka mid ah oo wax lagu dareemo
aita	bowd, deyd qofka ka baayacmushtara alaabta la soo xado seeftamid, seefo ku diririd ciyaar ahaansu'aal ka warwareegasho
aitaa	teed (deyr wareegiisa oo biro ama ulo taagtaagan dusha ku leh.
aitaus	xero (siiba xerada lagu xanaaneeyo fardaha ama lo'da)
aito	dhab (xaqiiq, run ah)
aitouden	wax la baadhay ama la xaqiijiyay in uu run yahay
aitta	kaydka badarka, siiba qamadiga lagu keydiyo
aivan erityisen	si sare (heer sare ah)
aivastelu	hindhiso
aivastus	hindhisid; hindhiso
aivohalvaus	dareen la'aan ay keento dhaawac gaadha xididada maskaxda
aivokalvontulehdus	qoorgooye; cudur khatar ah oo maskaxda gala, oo xumad, madax xanuun
aivopestä	maan guuris; maskax ka dagid (qofka oo fikrado kale la aaminsiiyo tiisana laga maydho)
aivot	maskax; caqli; garasho
aivotärähdys	shoog maskaxeed, oo ay keento jug maskaxda gaarta, argagax iwm
ajaa	wadid; kaxayn; karti
ajatella	fikirid; malayn (u malayn, u fikirid, filid)
ajateltavissa oleva	la sawiran karo (la malayn karo)
ajaton	waligiis ah (aan wakhti dhamaad lahayn)
ajattelematon	dawakhsan, wareersan
ajatteleva	fikir; fikrad (ra'yi)
ajatus	fikrad (ra'yi); ka fiirsasho xeel dheer
ajatusviiva	orod dhakhso leh; wax yar (inyar); jiitin yar (xariiqda yar ee qoraalka); diricnimo (geesinimo); hirdiyid; kharibid
ajelehtia	hor timi iska
ajoittainen	mar mar (wakhti ka wakhti)
ajoitus	wakhtiyaysan (saacad ku socda)
ajojahti	raacdo; baadidoon (baadidoon loo galo dambiile ama maxbuus fakaday)
ajokoira	ey dibadeed (siiba ka lagu ugaadho); dhibid ama dabagalid
ajokortti	ruqsada baabuur wadista (liisan) (leysan)
ajoneuvo	gaadhi; baahiye fidiye
ajospahka	ka soo bax weyn
ajotie	dariiq khaas ah oo guri ama meel dad leeyahay ka soo baxa.
ajovalot	laydhka hore ee baabuurka
akanat	qolofta badarka; kaftamid
akateeminen	dugsiyeed waxbarasho
akateemisesti	waxbarasho ahaan
akatemia	dugsi tacliin sare oo loogu tala galay waxbarasho gaar ah
akka	qumanyo, naag arag xun, duq ah; saaxirad, sixirooley
akkreditoida	in awood aad shaqo ku qaban kartid lagu siiyo; in shaqo loo magacaabo wakiil ama danjire
akku	ururiye, sida qof wax ururiya ama aalad ama qalab xisaabeed wax kaydiya; baytariga baabuurta
akrobaatti	qofka dadka ku maaweeliya inuu sameeyo xarakaad aan lasamyn karin sida bootinta, fardo fuulka iwm

akromaattinen	wax aan midab lahayn
akryyli	alaab laga sameeyay kiimiko sida rinjiga guryaha lamariyo
akseli	xariiq dhexda marta; xariiqaha juquraafiga lagu miijiyo
aksentti	luuqad si gaar ah loogu dhawaaqo ama loogu hadlo xarakaad luuqad lagu dhigo si dhawaaqa loo ilaaliyo sida luuqada carabiga oo kale
aktiivinen	firfircoon ama wax qabad leh
aktivismi	dadaal siyaasadeed hawlgal ama olole qadiyad siyaasadeed
aktivisti	uhalgame ama udoode
aktivoida	dhaqaajin, kicin ama socodsiin
akupunktio	dawayn laysku daweeyo irbado jidhka lagu mudo gaar ahaan lagu isticmaalo wadanka shiinaha
akustiikka	barashada codka iyo waxyabaha laxidhiidha; tayada codka marka meel lagu tijaabiyo sida qol
akustinen	wax maqal ama sanqadh ku lug leg (sida sameecadaha)
akuutti	wax dareen kulul leh ama cadaadis kugu haya; qof fahmo fudud oo markiiba wax fahma
akvaario	qafis biyo ku jiraan oo intabadan quraarad ka samysan oo lagu hayo badkunool dhir iyo xayawaanba leh
ala talo	aqalka wakiilada ama guriga umada, oo dadweynuhu doorto qaabilsana dejinta iyo ansixinta sharciyada
alahuone	baarlamaan, siiba nidaamka canada iyo england
alaikäiset	aan qaan gaadh ahayn
alakerrassa	dabaqa hoose ee dhismaha
alakerta	dabakha hoose, dabakha dhulka
alakoulu	dusgi hoose
alakuloinen	murugaysan
alakuloisuus	murugo
alaleuka	lafta hoose ee daanka ama afka shinbiraha
alaluokka	dabaqada hoose (dadka danyarta ah)
alaluokkainen	dabaqada hoose; dabaqada muruqmaalka; heer hooseeya
alamaailma	rugta dambiyada iyo dambiilayaasha laga abaabulo; dhulka hoose ee dadka qaar qabaan in dadka dhintay ku nool yihiin
alamäkeä	degaan dag; hoos u janjeera
alanko	dhulyare godan (meel hooseysa ku yaal)
alapuolella	hoos yaal; xaga hoose; ka hooseeya
alas	hoos ama hoose; aan shaqaynayn; baal ama cuf jilicsan
alasin	dube ama birta biraha lagu dul tumo
alaspäin	hoos u jeeda ama hoos u socda; xaga hoose
alasti	qaawan (aan dhar gashanayn)
alastomuus	qaawanaan; dharla'aan
alaston	qaawan
alasuojus	maro raga ciyaartoyga ahi ay nigiska ka hoos xidhaan oo unugyada taranka u celisa
alaviite	qoraaal gaaban oo bogga salkiisa lagu dhigo siiba qoraalka isla bogga ah sharax ama tixraac ka bixinaya
albatrossi	shimbir badeed; wax ku xayira ama kaa hor istaaga waxaad samaynlahayd
albiino	qof ama xayawaan kuligiis wada cad oo lamoodo inuusan maqaar ama diir lahayn; geed sidaas o kale ah
albumi	bug sawirada lagu ururiyo; saxanka muusiga
alemmuus	ka hoosayn; liidnimo
alemmuuskompleksi	cuqdad nafsi sida aminaad uu qofku aamino in uu dadka ka liito ama ka hooseeyo
alempi	hoos u dhigid; ka hoose (ka hooseeya)
alempiarvoisia	qof darajo hoose leh xaga shaqada

aleneminen	hoos u dhac; diidid
alennus	sixir dhimis; sixir ka dhimis; aan la tixgalin (aan waxba laga soo qaadin)
alentaa	darajo ama garaado ka dhimid (darajo ridid)
alentua	iska weyneysiin, iskala weynaan kibir dartiis; ku hanbaasid (waqti ama tixgalin siin, wax ama qof kaa heer hooseeya)
algebra	xisaabta aljabrada; (waxa la siticmaala xarfo tiro utaagan)
alhainen	hooseeya; hoose; gaaban (heer hoose jooga)
alibi	baarinimo (ka maqnaansho meel danbi ka dhacay ama lagu galay); cudurdaar raali galin khalad dhacay
alijäämä	is dhin (yaraansho hoos u dhac dhaqaale)
aliravittuja	macaluulsan (qof nafaqo daro la maliilsan ama la tamar daran)
alistaminen	adeecid
alistuva	miskiin; xishood badan af gaaban
alitajunta	garaadka dahsoon ee qofka.
alituinen	isdaba jog (xidhiidh ah oo aan kala go' lahayn)
alituisesti	mar-kasta (si joogto ah)
aliupseeri	sarkaal xigeen (sarkaal garaado hoose leh)
alkaa	bilaabid
alkaen	ka, katimid
alkanut	bilaabmay; (begin) oo ah fal tegay
alkava	bilaw ah (wax bilaabanaya ama bilaw ah)
alkeiskoulu	dugsiga hoose
alkeistason	sahal ah; boloow ah
alkio	uur jiif (ilmaha aan dhalan ee weli uurka ku jira)
alkion	uur jiif ah (uur ku jir ah)
alkoholi	aalkolo
alkoholismi	cabida khamriga ama alcholoda
alkoholisti	alkooliste khamriyo cab daran
alkoi	bilaabid
alkometri	qalabka khamri sheegga oo qofku markuu ku neefsado sheegaya inuu khamri cabbey iyo in kale
alkovi	barsad halqol qayntiis oo gaar u xidhan
alku	biloow (bilaabasho)
alkuajat	sabinimo inta aan caruurtu socod baran
alkuasukas	dadka asalka ah ee iyagoo meel degan loogu yimaado
alkupalat	kusii sug (cuntada yaryar ee lasii cuno cuntada ka hor)
alkuperä	asal (meesha ay wax ka soo bilaabmaan); asal iyo farac (meesha qofku ka soo unkamo)
alkuperäinen	asal ah (asalkii hore ah)
alkusoitto	hordhac ama furitaan miisig ah; furitaan wada hadalo waan-waaneed
alla	ka hooseeya (meel hoose)
alle	hoos, hoose, xaga hoose
allegoria	af maldihid sheeko maldahan
allekirjoittaja	saxeexayaasha (dad ama waddamo heshiis isla saxeexday midkood)
allekirjoitus	saxeex
allergia	xasaasiyad qofka oo jidhkiisu wax diido sida cuntada ama dawada oo jidhkiisu diido
allergialääkäri	dhakhtarka ku talkhasusay elerjiga ama xasaasiyada
allerginen	xasaasiyo leh elergic leh
alligaattori	bahal wayn oo maraykanka laga helo oo xamaaratada shabaha
almanakka	jadwal taariikheed ama akhbaar dheeraad ah oo sanadkiiba mar la daabaco lagana qoro, cimilada, mawjadaha badda iwm
almut	sadaqo

aloittaa	bilaabid; galid ama ku biirid
aloittelija	bilaw ah
alokas	shaqo-barad, qof shaqo ku cusub oo bilaa khibrad ah
alpha	xarafka koobaad ee alifbeetada giriiga
alppi-	wax buuraha dhaadheer ku lug leh; dhirta buuraha dushooda ka baxda
alppikauris	ri' dibad joog ah oo laga helo waqooyiga afrika, aasiya iyo yurub
alppimaja	guri loox ka samaysan oo saqaf hoos u janjeedha leh
altis	nugul (aan ad adkayn, jiljilicsan, u jiljilicsan)
altis onnettomuuksille	shil unugul qofka shilka u nasiibka badan: (qof isagu had iyo jeer shil ku dhaco); gacan fudayd
altistaa	ku kalifid (ku xambaarid)
alttius	iilnaan (siqis u dhowaan
altto	naagta meesha ugu hoosaysa ka heesi karta
alue	taxan; goobta shiishka lagu barto, hubkana lagu tijaabiyo; masaafada wax laga tuuro); inta u dhaxaysa; nooc walba; seere
alueellinen	goboleed; gobol la xidhiidha; deegaan
alumiini	jaandi; macdan bir ah oo laga sameeyo dhariyaasha, filooyinka korontada dayactirka diyaaradaha iwm
alun perin	bilowgii (asalkii hore); sidii hore
alusastia	tuunji (qalabka lagaga qaado kaadida iyo saxarada qofka dhul jiifka ah xanuun ama gabaw aawadiis)
alushame	googarad (maro dumarku hoosta ka xidhaan)
alushousut	nigis dumar; kastuumo; surwaal daba gaab (badanaa ka dulaca ama laastiiga leh)
alusliina	xaashi, bac ama maro sharaxan oo sixniga ama koobka la hoos dhigo
alusta	caqaayad; qolofta ama qaabka dhismaha ee baabuur iwm
alustava	heshis, khilaaf, iwm oo aan sugnayn ama aan la goyn; taxadar leh (feejignaan ah)
alusvaate	dharka hoos gashiga ah sida nigiska googarada garan iwm
alusvaatteet	dhar hoos gashiga dumarka, sida nigiska, sootaanada iwm
amatööri	qofka ciyaara isboorti; qof barbarad ah (khibrad aan lahayn)
ambivalentti	aan cadayn aan lahubin
ambulanssi	baabuurka qufulan ee lagu qaado dhaawaca iyo maydka; anbalaas
Amerikka	maraykanka
amerikkalainen	maraykan (qof maraykan ah wax maraykan lagu sameeyay ama laga leeyahay)
amiraali	taliyaha sare ee ciidamada badda
ammatillinen	ee shaqada (ee xirfadeed) xirfad ama shaqo la xidhiidha
ammatti	shaqo (xirfad); qabsasho (sida ciidan wadan qabsaday); degenaansho, ku noolaansho
ammattikieli	hadal xirfad ama cilmi gaar ah loo isticmaalo; erey bixin cilmiyeed
ammattikorkeakoulu	dugsiga farsamada gacanta (ee farsamada gacanta)
ammattilainen	faa'iidada arin ku jirta, marka dhanka fiican laga eego
ammattiliitto	urur shaqaale
ammattimaisuus	xirfadlennimo
ammattitaitoinen	aad u yaqaan; xirfad fiican leh; khabiir
amme	weel godan; suuli ku maydhasho
ammoniakki	beys ama dareere aan midab lahayn ama qadhmuun
ammottava	kala furan, afka kala haya
ammukset	rasaas ama saanad; kiis ama arin qof lagu soo oogi karo ama lagu qabsan karo
ammus	gantaal
amorfinen	qaab la'a wax qaab u gooni ah aan usamaysnayn; nooc iyo hab loo raaco midna an lahayn
ampiainen	laxle, bahal yar oo shinida u eeg oo qaninyo kulul
ampua	xabbadayn, toogasho

ampumahaava	dhaawac rasaaseed
amputaatio	waax ama qayb jidhka kamid ah goyn ama jarid
amuletti	qardhaas makaraan qardhaasta la xidho taasoo ka dawo ah falka jinka iwm
anagrammi	xarfaha erey ka koobanyahay oo marka la isdhaafiyo ama lakala qalibo sameeya erey kale ama macno kale
anakronismi	ka warbixin; wax khilaafsan ama ka duwan siduu hore u ahaan jiray
analogia	isu ekaan ama is shabihid; isbarbardhigid ama cadayn meel laba wax iskaga eg yihiin
analysoida	imtixaanid baadhid lafa gurid
analyysi	baadhitaan ama kala dhig dhigid
analyytikko	qofka wax baadha ama u kuur gala
analyyttinen	lafa guran ama baadhitaan ku salaysan
ananas	canaanaas; cananis; nooc khudaarta la cabo kamida
anarkia	rabshad sharci la'aan ama nidaam daro; dawlad la'aan
anarkismi	fikrad siyasadeed oo aaminsan in xukuumad aan loo baahnayn taagertana iskaa wax uqabso
anarkisti	qofka sharciga ku tunta ama aan sharciga raacin; sharci raac la'aan
anatomia	habka dhismaha jidhka ee xayawaanka; cilmiga dhismaha jidhka
anatominen	waxa la xidhiidha dhismnaha jidhka ee xayawaanka ama dadka
androgyyni	labeeb ama noole dhadig iyo laboodba ah
anekdootti	warbixin kooban oo ku saabsan dhacdo xiiso leh
anemia	dhiigyaraan unugyada cas ee dhiigu ku yaryahay
anestesia	qof in la suuxiyo; suuxin; dareen la'aan
animaatio	filin kartoon leh ama jinjini leh; masawiro leh; dhaqdhaqqa ama xarakaad leh
animaatioelokuva	wax dhaqdhaqaaq leh ama xiiso leh
ankara	aad u daran siiba dareemayaasha u daran; naxariis daran, aad u daran
ankka	kutidhi-kuteen; warbeen ah oo la isla dhexmmaro oo waliba la buun-buuniniyo
ankkuri	baroosin; birta markabka ama doonta dhulka loogu xidho si uu u istaago)
annettu	hanti guurto ah; addoon
annos	qiyaasta dawo ee hal mar la qaato; daawo siin, qiyaas dawo in la siiyo.
annostus	qiyaasta dawo lagu qaadan karo
anoa	baryid; tuugid; aad u baryid
anonyymi	magaca oo laqariyo ama aan la sheegin; caadi iska ah ama aan lahayn wax u gaar ah
anoppi	soddoh
anorakki	koodh roobka celin kara oo leh koofiyad
anovasti	si- is jeclaysiin ah (si tuugmo ah)
ansa	dabin; shirqool (dabin qool, sida qof dabin loo qoolo)
ansaita	u qalmid, mudnaan
ansaitusti	u qalma ama xaq ahaan
ansassa	afar gees dhinacyadeedu aanay is leekayn; afar gees laba dhinac isleeg yihiin
ansio	mudnaan (mudnaaneed); u qalmid
ansiokas	abaal- gud mudan (mudnaan leh)
ansioluettelo	taariikhda kooban ee ku saabsan aqoonta xirfadeed iyo waxbarasho ee qof shaqo dalbanaya
antaa	awoodi kara yeeli kara
antaa anteeksi	cafin, saamaxid
antaa periksi	is dhiibid
antaja	bixiye, deeq bixiye
antautua	isdhiibid
antautuminen	is dhiibid (sida qof laga adkaaday); ka tanaasulid, iska-dayn is dhiib
anteeksi	raali gelin ama khalad ka soo noqosho
anteeksiannettava	loo cudurdaari karo, la cafin karo

anteeksiantamaton	aan la cudurdaaran karin (fal aad u xun oo aan qiil loo samayn karin)
anteeksiantava	cafin badan, saamaxaaad badan
anteeksianto	saamax, cafis
anteeksipyyntö	raali galin samayn; cudurdaar samayn
anteeksipyytävä	cududaar leh; in qof aad dareensiisid in aad ka xuntahay sida wax udhaceen ama khalad aad gashay
anteliaisuus	deeqsinimo
antelias	deeqsi, sikhi badan, ka badan intii la rabay
antenni	bir dhuuban oo awood uleh inay soo qabato idaacadaha sida ateenada tvga
antibiootti	daawo kiniin sharoobo ama irbad ah oo disha cudurada keena (bakteriyada)
antihistamiini	dawo u fiican elergiyada (xasaasiyada) o badanaa sanboorka iyo iwm lagu dabiibo
antiikki	alaab qadiimi ah islamarkaasna qaali ah
antikliimaksi	wax adigoo faraxsan kaa qaboojiya farxada ama sidii aad filaysan aan noqon (niyad jableh)
antikvaarinen	alaab qadiim ah oo aan suuqa intabadan laga helin; taariikh hore leh
antilooppi	cawl; xayawaan deerada u ego o leh lugo iyo geeso dhaadheer
antipatia	qof ama wax naftaadu karaahiyaysato
antiperspirantti	dhidid dhowr
antisemitismi	yuhuud nacayb; yuhuuda oo la karahiyaysto
antiseptinen	jeermis disho (dawo disha jeermiska iyo bakteriyada)
antiteesi	lid ku ah; si toos ah uga soo horjeeda
antolainauskorko	qiime dulsaar; sicirka dulsaarka deynta iwm la saaro
antologia	diiwaan ama buug lagu ururiyo suugaan; sheekooyin ama iwm; isku ururin qoraalo dad kala duwan qoreen oo lagu qoro hal buug
antrasiitti	dhuxul adag oo gubata iyadoo qaac iyo ololtoona lahayn waxa kaloo loo yaqaan (hard coal)
antropologi	qofka barta ama ku takhasusa dadka iyo dhaqamadooda
antropologia	cilmiga barashada dadka iyo dhaqamadooda
aortta	halbawlaha dhiiga ka qaada wadnaha oo jidhka intiisa kale u qaybiya
apaattinen	qof aan waxba dan kalahayn ama qof rajo xun
apartheid	midab kala sooc; midab takoor
apatia	wax aanad ku niyad fiicnayn ama aanad kala jeclayn
apea	murugaysan, himad xun
aperitiivi	cabitaan khamri ah oo lacabo cuntada ka hor
apila	nolol sare, nolol raaxo leh
apina	daanyeer aan dabo lahayn; jilid; canjilid ama is yeelyeelid; qof caqli xun
appi	soddog
aprikoosi	geed midhihiisa lagu gfaakahaysto oo u eeg liin oranjta dhahdhanka se ka duwan
apteekkari	farmasiile; qofka dawada iibiya
apteekki	farmashiye, siiba mid yar oo meel ku dhexyaal
apu	caawimaad ama gargaar
apua	caawin; caawimaad; taageero
apulaisprofessori	ku xige barafisoor; macalin jaamacadeed oo kaaliye-nimana ka sareeya barafisoor buuxana aan noqon
arabialainen	carbeed; wax carab la xidhiidha ama ku lug leh
areena	fagaare ama gole casri ah oo lagu qabto tartamada iwm; seere, saaxo, sida meel magacaaban oo loo yaqaan
aristokraatti	qofka ka dhashay reer magac dheer
aritmeettinen	xisaab (qaybta xisaabta sida u gee, ka jar, ku dhufo, u qaybi)
arka	fulay ah; qajilaad badan
arkaainen	wax ama shay aad u qadiimi ah, aad u da'wayn

arkeologi	qofkja barta cilmiga hab nololeedka dadkii hore
arkeologia	barashada qadiimiga, cilmiga la xidhiidha baadhista waxyaabihii qarniyadii hore jiray, sida lafaha xayawaanka
arkipäivä	maalmaha la shaqeeyo ee usbuuca
arkipäiväinen	caadi, wax iska caadi ah oo mar kasta dhaca
arkisto	xusuus ilaalin; ururin ama meel lagu kaydiyo warqdaha iyo warbixinada ku saabsan shirkad, dawlad ama dad gaar ah
arkkipiispa	wadaadka uvu sareeya diinta masiixiga ee wadan ama gobol
arkkitehti	qof ku takhasusay samaynta naqshadaha iyo kormeerka dhismayaasha; qofka wax soo saara; abuura ama sabab u noqda in waxaasi dhacaan
arkkitehtoninen	wax ku lug leh ama la xidhiidha naqshad samaynta ama dhismayaasha
arkkitehtuuri	cilmiga samaynta naqshadaha iyo dhismayaasha; qaabka ay waxyaabaha walax is kugu rakiban yihiin
arkuus	fulaynimo; khajilaad badni
armeija	ciidan hubaysan oo tababaran; milatari; dad, xayawaan ama wax sidii ciidan isugu xidhan
armelias	naxariis badan (cafis badan)
armo	bilic, qurux; nimco, samo, wanaag; dib u dhig sida waqti dheeraad ah oo qof la siiyo sharfid, maamuusid; sharaxid, qurxin
armollinen	asluub iyo xushmad leh; naxariis leh, naxariista; raaxada nolosha
armomurha	naf ka qaad naxariiseed, israacsiin; habka dilista qof sakaraad ah, si aanay u saxariirin oo aanay dhibaato u marin
armoton	gawracis
aromaattinen	udgoon badan aad u carfaya
aromi	udgoon ama caraf, gaar ahaan midka cuntada (sanuunad)
aromikeitin	mashiinka kafeega lagu sameeyo
arpajaiset	baqtiyaa-nasiib
arpi	nabar, xagtin
arsenikki	sun aad u daran oo dadka disha
artikulaatio	qeexitaan ama gudbin fikradeedama si aad wax u wax u garatay
artisokka	geed khudradeed ka baxa aasiya
arvaamaton	aan la saadalin karin
arvailla	qiyaasid malayn; gelid ganacsi oo faa'ido badan laga rajaynayo
arvailu	malo awaal, malo abaar
arvata	malayn
arvio	qiyaasid; qiyaas
arvioida	qiimayn ama fikrad ka bixin
arviointi	qiimayn ama wax aad qiyaastid qiimaha uu ku fadhiyo
arvo	qiimayn
arvohenkilö	madax-sare
arvoinen	u qalma, qiimaheed leh; qiime
arvoisa	mudane; sharaf mudan; erey loogu yeedho dadka madaxda sare ah oo lagu maamuuso
arvoituksellinen	qarsoon (dahsoon)
arvoitus	xujo ama arin dhib badan oo aan la bixin karin; hal-xiraale
arvokas	qiimo leh
arvokkuus	asluub (edeb)
arvomerkki	astaan (siiba calaamad muujisa askari darajadiis ama qof shirkadiis)
arvonalennus	qiimo dhac
arvonlisävero	jirkaan, sida jirkaanka biyaha lagu shubto iwm
arvostaa	ka maqsuudid; u bogid; u mahadnaq
arvosteleva	cilaadeeye, qof jecel in uu waxkasta cilad iyo ceeb u yeelo
arvostelija	faalo qore qofka joornaal ku qora faalada ku saabsan buug, riwaayad, iwm

arvostella	canbaareyn (dhaleecayn); naqdiyad (ka faaloodid)
arvostelu	dib u hubin, dib u baadhid
arvostettuja	qaali; qiime badan
arvostus	mahad naq
arvotavarat	alaab qali ah sida dahabka iwm
arvovalta	haybad; sharaf
arvovaltainen	awood maamul leh; aqoon fiican u leh maado gaar ah
asbesti	macdan ama shay aan guban ama dabku karin
ase	buntukh, qori
aseellinen	qof ama ciidan hubaysan
aseeton	aan hunbaysnayn aan hub wadan
aseistariisunta	hub ka qaadis (hub dhimis)
aseistus	hub ama qalab ciidan; difaac; kordhin qalabka iyo hubka ciidamada
aselepo	heshiis xabad joojin, lagana wada hadlo sidii nabad lagu gaadhi lahaa
asema	meel (boos); meelayn (meel dhigid); jago (mansab)
asennus	habboonaan; sax ahcabbiris; jimays
asentaa	ku rakibid (shay meel lagu rakibo si loo isticmaalo); jago u dhiibid ama u magacaabid si rasmi ah
asetelman	alaab guriga ku rakiban oo aan la dhaqaajin karin balan ciyaareed oo hore loo dajiyey
asettaa jnk päälle	is dulsaarid, isku dul samayn
asettaa virkaan	boqrid; boqris; caleemo saarid
asetus	amar, qaraar, dekareeto; amarsiin
asetyleeni	gaas qaraxda ama hurta oo loo adeegsado alxanka dhalaalinta biraha
asevarasto	xarunta hubka iyo saanada, kaydka ama khasnada rasaasta
asevelvollinen	qofka askarta laa qoray
asevelvollisuus	qafaal askareed (qafaalka qasabka ah)
asevoimat	ciidamada qalabka sida; hubaysan
asfaltti	laami ama daamur
asia	arin; gaabsi, sinaysi
asiakas	macmiil
asiakaskunta	macaamiil
asiakassuhde	caado
asiakirja	dukumeenti (warqad rasmi ah); dukumeenti ku ayidid ama ku cadayn
asiakirjakaappi	sanduuqa ama khaanada feylada; armaajada faylasha
asiakirjat	warqado warbixin ku qoran yihiin
asialla	adeeg gaaban oo qof u baxo
asiallinen	sida xaqiiqadu tahay (sida xaqiiqda ah)
asianajaja	qareen, looyar
asianajotoimisto	shirkad garyaqaanno: shirkad qareeno badani ka shaqeeyaan
asianmukainen	munaasib
asianmukaisesti	si haboon
asianosainen	dhibane (dacwoode)
asiantuntemus	khibrad ama xirfad gaar ahaaneed
asiantuntevat	aqoon u leh (aqoon yahan ku ah)
asiantuntija	khabiir
asiat	alaab; sida qof alaabtiis; waxyaabo (arimo)
asiaton oleskelu	war wareeg; hobshahobsheyn (siiba mid micno daro ah oo la moodo in qofku kharibaad iyo shaqaaqo maagan yahay
askarruttaa jkta	maskaxda ka mashquulin
askeettinen	saahid; qof raaxada aduunka iskaga daaya diin darteed oon danka lahayn raaxo aduunyo

aspiriini	aspirin (kiniinka madaxa loo cuno ama u fiican)
aste	heer (darajo qiyaaseed sida qiyaasta heer kulka ama qiyaasta cabirka xaglaha); darajo cilmi oo sare (sida shahaado jaamacad)
asteikko	miisaan; cabbir, qiyaas-cabireed; maqaarka kaluunka ama maskafuulid; kordhin ama dhimid
asteittain	si tartiib ah uga bixid (si aayar ah u joojin)
asteittainen	tartiib ah is beddel ama fal tartiib tartiib u dhaca
asti	ilaa-iyo
astia	baaldi ama salad cuntada lugu shubto ama qashinka la isaga guro
astianpesukone	alaab maydhe, alaab dhaqe (qof ama makiinad)
astiapyyhe	tirtire, (tuwaalka alaabta)
astiasto	maacuunta cuntada sida suxuunta, koobabka iyo midiyaha
astma	cudurka neefta ama naqaska
astmaatikko	qof neef qaba
astraaliruumis	xidigeed, xidigaha la xidhiidha
astrologia	cilmi falawga (xidgaha oo laga faaliyo)
astronautti	cir bixiyeen ama qof u tababaran dayax gacmed wadid ama raacid
astua	gelid; gal
astua sisään	soo dhexgalid (faraha la soo galid sida arin la soo daakhilo)
asu	alaabada yar-yar (sida dharka oo kale); koox ama hay'ad wada shaqaysa
asua	udul qaadasho; daa'imid
asuinpaikka	degis, degitaan
asukas	dadka meel degan (ku nool)
asukasta kohti	qofkii, qof walba,
asunto	hoyga qof ku noolyahay
asuntovaunu	geeddi; gaadhi la jiido oo aqal oo kale ah
asuttaa	gumaysasho (isticmaarsasho)
asuttaminen	isticmaar
asuttava	la degi karo (degaan ku habboon)
atavismi	hido raac
ateismi	mulxidnimo rumaysnaanta inaan ilaahay jirin
ateisti	qof aan diin lahayn oo diidan inuu ilaahay jiro (swc)
ateria	cunto; cunno; waqti cunto (sadexda waqti ee wax la cuno maalin kasta)
Atlantti	badda atlaantiga
atomi	saxarka ugu yare ee maatarku ka samyasanyahay ee aan la sii qaybqaybin karin; wax aad u yar ama saxar leeg (cidi jabkeed)
atomipommi	hub aad halis u ah oo laga sameeyo awooda atamka
atsalea	ubax aad u udgoon una fiican
attribuutti	wax sabab u ah dhacdo ama xaalad); u aqoonsasho; sifo (tilmaan)
au pair	ilmo ama qof dhalinyaro ah reer korsado, luuqdana ka barta una shaqeeya (oo badanaa ajaanib ah
auditiivinen	maqal ku lug le ama xubnaha maqalka
auditorio	meesha ay dhagaystayaashu fadhiistaan masraxa gudihiisa; tiyaatar ama dhismme wayn oo loogu tala galay shirarka ama riwaayadaha
aukio	suuq (suuq bacadle oo kale ah)
aukko	dalool meel furan oo yar oo ay waxmari karaan sida daloolka kamarada ee wax laga eego
aula	meesha laga soo galo dhismo wayn ama huteel; qalqaalo ugu jirid; siiba dad siyaasiyiin ah oo ku dadaalaya in ay arin meel marsadaan.
aura	carro rog, ciida dhul beereed oo dhanka kale loo rogo si abuurtu u fiicnato); caro rogid; jiidhid (jibaaxid)
auringonkukka	gabal daye; caleen yar oo flower ah

auringonlasku	qorax dhac, wakhtiga cadceedu dhacdo
auringonnousu	cadceed soo bax; aroor
auringonottaja	cadceedda isku dhigid
auringonpaiste	iftiinka iyo kulaylka cadceeda; farxad
auringonvalo	iftiinka cadceeda
aurinko	cadceed, qorax; cadceed; ilayska iyo kulaylka qoraxda; cadceeda u dhigid
aurinkoinen	meel cadceed leh; faraxsan
aurinkokenno	danab qoraxeed; aalad koronto looga dhaliyo ilayska qoraxda
aurinkokunta	nidaamka wareegida qoraxda
aurinkolasit	muraayadaha cadceeda
aurinkopaneeli	danab dhaliye (aalad badanaa guriga saqafkiisa la saaro oo cadceeda dab ka dhalisa, ama biyaha kulaylisa
australialainen	qof ustereeliya udhashay ama shay lagu sameeyay
autio	cidla lagu tuuray, cidlaysan; murugaysan
auto	baabuur, gaadhi,
autoilija	darawal; wadaha baabuurka
automaatio	qalab u shaqeeya ama u adeega sida qofka oo kale
automaatti	mishiin wax diyaarsan bixiya ama mishiinka sida kafeega iwm; qof daawada diyaariya oo bixiya
automaattinen	mashiin iswadda ama qalab kale oo si ah u shaqeeya; ficil qof ku dhaca ama uu sameeyo isagoon ka fikirin ama aanu shaqo ku lahayn
auton rengas	taayar, shaag
autonkuljettaja	darawal
autonomia	is maamul
autonominen	madax banaani ama qolo iskeed isku xukunta (sida shirkad is xukunta)
autoritaarinen	kaligii taliye ama kali talin
autosaattue	baabuur badan oo isdaba socota oo sanka isku wada haya
autotalli	geerashgeerash dhigid
auttaja	miciin; caawiye
auttava	teleefoon wax weydiin (telefoon taageero ah oo loogu talo galay wixii caawimaad ah ama wax weydiin ah)
autuus	farxad sare, arwaax aan caadi ahayn; jano, niciima
autuuttaa	u bishaarayn (gaaladu markay qof yidhaahdaan wuu barakaysan yahay)
avaaja	wax fure (wixii shay lagu furo)
avaamaton	aan furnayn aan la furin
avaaminen	daahfur; furid; furfuran, sida wax soo furma oo sidii hore u xadeysneyn
avaimenperä	jeeb tuug sida badan lagu rito saacada
avaimenreikä	dalool quful; daloolka furuhu galo ee qufulka
avain	fure; muftaax; xal u ah; fure u ah; badhanka la garaaco botonka teebka iwm; muhiim ah; ugu muhiimsan
avainkaulalapsi	guri joog; ilmo waalidkiis shaqeeyo oo guriga kaligii jooga
avainrengas	baanada furayaasha lagu xidho
avantgarde	aad u horumarsan (aad casri u ah
avarakatseinen	qof maskax furan (meelo badan wax ka eega)
avaruus	meel (boos); hawada sare, inta ka saraysa jawiga dhulka; boos u dhexaysiin, kala dur-durkin, in u dheaysiin
avaruussukkula	dayax gacmeed duula oo soo sahamiya meerayaasha kale
avata	furid wax xidhnaa sida shay quful ku xidhnaa
avata jkn silmät	ka madax banaan khuraafaad iyo been
avioero	furniin, furid
avioliitto	guur (is aroosid)

Somalin kieli on yksi Suomen tärkeimmistä vähemmistökielistä. Vuosien työn vaatinut, täysin uusi Suomi-somali sanakirja sisältää tuhansia sanoja ja sanontoja kaikilta elämän aloilta.

Teos on arvokas työkalu kaikille, jotka joko opiskelevat somalin kieltä tai työskentelevät kotoutumisen, vähemmistöjen, turvapaikanhakijoiden tai siirtolaisuuden parissa.

Sanakirjasta on runsaasti hyötyä myös suomea opiskeleville somalin puhujille tai heidän opettajilleen.

ISBN 978-952-68706-3-2

89.93

9 789526 870632